

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN
THƯ VIỆN CAO HỌC

HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH PHÂN LOẠI THẬP PHÂN DEWEY

**Tài liệu hướng dẫn sử dụng:
Dewey Decimal Classification, 22nd edition
Khung Phân loại Thập phân Dewey rút gọn, ấn bản 14**

Ấn bản lần thứ hai

Biên soạn:

NGUYỄN MINH HIỆP
LÊ NGỌC OÁNH
DƯƠNG THÚY HƯƠNG
LƯƠNG MINH HÒA

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
2007

MỤC LỤC

Lời nói đầu	v
Dẫn nhập và thực hành	1
1. Giới thiệu DDC	3
2. Nội dung DDC	13
3. Phân loại sách với DDC	23
4. Chọn số phân loại DDC	28
5. Thiết lập số phân loại – Cộng từ bảng chính	34
6. Bảng 1: Tiểu phân mục tiêu chuẩn	40
7. Bảng 2: Khu vực địa lý, thời kỳ lịch sử, nhân vật	45
8. Bảng 3: Tiểu phân mục nghệ thuật, từng nền văn học, thể loại văn học chuyên biệt	50
9. Bảng 4: Tiểu phân mục cho từng ngôn ngữ Bảng 6: Ngôn ngữ	70
10. Bảng 5: Nhóm dân tộc, quốc gia – Xử lý nhân vật tôn giáo và nghề nghiệp	77
Bảng tóm lược	83
Bảng phụ	97
Bảng chính 000-999	135
Chỉ mục quan hệ	497
Tài liệu tham khảo	534

LỜI NÓI ĐẦU

Ở nước ta hiện nay, trong giới thông tin thư viện, Khung Phân loại Thập phân Dewey – DDC đang được quan tâm với nhiều mục đích khác nhau: tìm hiểu, nghiên cứu, học tập, giảng dạy, và sử dụng. Riêng tại Thư viện Đại học Khoa học Tự nhiên TP. Hồ Chí Minh, DDC được tổ chức giảng dạy thường xuyên. Để đáp ứng nhu cầu học tập và giảng dạy DDC, chúng tôi đã biên soạn bộ sách “*Hướng dẫn thực hành phân loại thập phân Dewey*” xuất bản lần đầu tiên vào năm 2002.

Bộ sách này bao gồm những nội dung:

- Phần **Nhập môn và thực hành** gồm có 10 bài giảng nhằm giới thiệu cấu trúc, cơ chế của khung DDC. Đồng thời hướng dẫn thực hành phân tích chủ đề; chọn số phân loại qua bảng chỉ mục quan hệ và từ bảng chính; thiết lập số phân loại bằng cách cộng thêm ký hiệu phân loại từ bảng chính cũng như từ các bảng phụ. Phần này giải thích chi tiết cách sử dụng 6 bảng phụ.
- Phần **Bảng tóm lược** trình bày toàn bộ Bảng thứ ba gồm 1.000 phân đoạn.
- Phần **Bảng phụ** trình bày 6 bảng với những nội dung thông dụng nhất.
- Phần **Bảng chính** gồm các môn loại từ 000-999 Vì nhằm mục đích học tập DDC, chúng tôi đã biên dịch đầy đủ những chú thích và ví dụ minh họa.
- Phần **Bảng chỉ mục quan hệ** được trình bày ở cuối tập sách.

Trong lần tái bản này, chúng tôi đã cập nhật những thay đổi quan trọng từ ấn bản DDC 22 nguyên tác, cũng như Bản dịch Tiếng Việt Khung phân loại Thập phân Dewey rút gọn, ấn bản 14.

Bộ sách này được biên soạn dựa trên những tài liệu hướng dẫn sử dụng DDC chính quy như “*Dewey Decimal Classification: A Practical Guide*” của các tác giả Lois Mai Chan, John P. Comaromi, Joan S. Mitchell, và Mohinder P. Satija; “*Learn Dewey Decimal Classification (Edition 21)*” của Marry Mortimer; “*Dewey Decimal Classification 21st Edition : A Study Manual and Number Building Guide*” của Mona L. Scott; và nhất là kinh nghiệm giảng dạy nhiều năm của Nhóm biên soạn.

10 bài giảng trong Phần nhập môn và thực hành có thể giúp cho bạn đọc tự học để nắm bắt được những đặc trưng quan trọng của DDC chẳng hạn như:

- DDC là một khung phân loại gồm đủ ba tính chất liệt kê, tổng hợp, và phân cấp; tuy nhiên tính phân cấp là đặc trưng tiêu biểu của DDC; trong khi tổng hợp là tính chất phụ do đó việc tổng hợp số phân loại trong DDC đều phải tuân theo sự chỉ dẫn “tận răng”. Điều này giúp cho người phân loại có ý thức tôn trọng kỹ luật trong lúc **Thiết lập số Phân loại Dewey**, chính là luôn luôn thực hiện công việc phân loại theo sự chỉ dẫn trong DDC.
- Tính phân cấp trong DDC được tính theo độ dài của chữ số Dewey và luôn luôn được đọc trong ngữ cảnh chủ đề cấp trên – thể hiện trong các mục từ trong Bảng chính và Bảng Chỉ mục quan hệ. Giúp cho người phân loại dễ dàng trong việc **Chọn số Phân loại Dewey** cũng như Học để nắm vững cấu trúc và cơ chế của DDC.

Phần còn lại nhằm minh họa cho Phần Hướng dẫn thực hành cho nên mặc dù ngắn gọn nhưng thể hiện hầu như đầy đủ tất cả những chỉ dẫn trong DDC 22, cũng như liệt kê những chủ đề thông dụng nhất. Điều này giúp cho bạn đọc dễ dàng thực hành ngay trên tập sách này trước khi bắt tay phân loại với *Dewey Decimal Classification, 22nd Edition* và Bản dịch Tiếng Việt *Khung phân loại Thập phân Dewey rút gọn, ấn bản 14*.

Mong rằng tập sách này là người bạn đồng hành với bạn đọc, học viên và đồng nghiệp trong quá trình học tập, nghiên cứu cũng như sử dụng DDC. Mặc dù được tái bản có sửa chữa và bổ sung, nhưng tập sách có thể vẫn còn những thiếu sót, chúng tôi rất biết ơn và hoan nghênh mọi ý kiến phản hồi. Xin vui lòng liên hệ với chúng tôi tại địa chỉ: Thư viện Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia TP. HCM, 227 Nguyễn Văn Cừ, Q.5. TP. HCM. hoặc qua email: nmhiep@glib.hcmuns.edu.vn

Thành thật cảm ơn.

CÁC SOẠN GIẢ